

PODROČJE VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

1. Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o organizaciji vzgoje in izobraževanja
(Uradni list RS, št. 16/07-uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09-popr. in 65/09-popr. in 20/11)

Poglavitne rešitve zakona

1. ukinitvev financiranja interesnih dejavnosti v osnovni šoli in se vključi v drugo delo učitelja v okviru 40 urne delovne obveznosti
2. financiranje jutranjega varstva učencev prvega razreda se vključi v drugo delo učitelja v okviru 40 urne delovne obveznosti;
3. normativno povečanje obveznosti za strokovne delavce in dvig merila za sistemizacijo nekaterih drugih delovnih mest povprečno v obsegu 10 %;
4. spremenjen normativ za svetovalne delavce in knjižničarje- 1 delovno mesto na 480 učencev
5. izvajanje podaljšanega bivanja do 15. 30 in podaljšanje učne ure v OPB z 50 minut na 60 minut;
6. racionalizacija osnovnošolske mreže, enoten šolski okoliš, preoblikovanje najmanjših matičnih šol;
7. združitvev javnih zavodov v podporo izobraževanju

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu EU

Ta zakon ni predmet prilagajanja slovenske ureditve pravu EU.

Države članice EU v razmerah globalne finančno gospodarske krize z različnimi ukrepi rešujejo svoje javno finančno stanje (npr. zmanjševanje števila zaposlenih v javnem sektorju, znižanje plač, reorganizacije državnih organov, zmanjšanje pravic iz naslova zdravstvenega, socialnega in pokojninskega zavarovanja).

V EU imajo države različno urejeno učno obveznost učiteljev. Slovenija je med državami, kjer so učitelji manj obremenjeni. V Sloveniji morajo učitelji poučevati v srednjih šolah povprečno 700 ur letno, v osnovnih pa 770 ur. Na Finskem in Avstriji poučujejo 600 ur letno, v Španiji in Angliji 700 ur, na Škotskem 850 ur, na Portugalskem 770, Nizozemskem pa 700 ur. Podatki veljajo za obdobje pred krizo, za leto 2009. Povprečno učitelji v državah OECD poučujejo 779 ur. Vir Euridyce.

Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Predlog zakona prinaša finančne posledice za državni proračun, tako da bodo predvideni odhodki nižji od tistih, ki bi nastali brez sprejema tega zakona. V letu 2012 se bodo odhodki zmanjšali za 13,54 MIO EUR, v letu 2013 pa 53,35 MIO EUR.

Druge posledice, ki jih bo imel predlog sprejema zakona

Zakon bo povzročil presežke strokovnih delavcev v osnovnem in srednjem šolstvu.

BESEDILO ČLENOV

1. člen

28. člen Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07-uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09-popr. in 65/09-popr. in 20/11, v nadaljnjem besedilu: ZOFVI) se spremeni tako, da se glasi:

»28. člen

Za namen izvajanja naslednjih nalog:

- priprava strokovnih podlag za odločanje o zadevah iz pristojnosti strokovnih svetov in ministrstva,
- razvoj, uvajanje in spremljava in evalvacija kurikula,
- razvojno raziskovalno delo na področju vzgoje in izobraževanja,
- razvoj kakovosti na vseh ravneh izobraževanja,
- spremljava in evalvacija vzgojno-izobraževalnega dela ter upravljanja in vodenja vzgojno izobraževalnih organizacij,
- izvajanje svetovalnega dela na področju izobraževanja,
- izvajanje strokovnega izpita,
- organiziranje nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev in ravnateljev,
- izvajanje postopkov usmerjanja otrok s posebnimi potrebami,
- pomoč uporabnikom pri pripravi mednarodnih projektov,
- šolske in obšolske dejavnosti,
- mobilnost mladine in zaposlenih v vzgoji in izobraževanju,
- muzejska dejavnost na področju vzgoje, izobraževanja, športa in
- drugih nalog s področja vzgoje in izobraževanja

se lahko ustanovijo javni zavodi.

Akte o ustanovitvi javnih zavodov za izvajanje nalog iz prejšnjega odstavka sprejme Vlada Republike Slovenije.

2. člen

Črta se 29. člen.

3. člen

V drugem odstavku 42. člena se na koncu stavka doda besedilo, ki se glasi:

»Šole v mestih in krajih z dvema ali več osnovnimi šolami, imajo skupen šolski okoliš. Število oddelkov v šolah s skupnim šolskim okolišem se oblikuje tako, da se število učencev deli s 24, ostanek pa predstavlja nov oddelek.«

4. člen

Prva alineja prvega odstavka 81. člena se spremeni tako, da se glasi:

»- osnovnim šolam za izvedbo obveznega programa, dopolnilnega pouka, dodatnega pouka, pol ure drugih oblik individualne in skupinske pomoči na oddelek, interesne dejavnosti s področja umetnosti ter tehnike in tehnologije za učence v drugem in tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju, pevskega zbora in kolesarskega izpita, programa šole v naravi, podaljšanega bivanja od prvega do petega razreda in do zaključka izobraževanja za učence, ki so usmerjeni v prilagojene izobraževalne programe ali posebni program do 15.30,«

-2 D
- JV

5. člen

106. člen se spremeni tako, da se glasi:

»106. člen

Program za izobraževanje in usposabljanje za ravnateljski izpit in vsebino ravnateljskega izpita določi minister na predlog Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje.

Za ravnateljski izpit se lahko prizna tudi opravljen podiplomski študijski program, za katerega Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje ugotovi, da zagotavlja znanja, določena za ravnateljski izpit.

Javni zavod, ki je pooblaščen za izvajanje programa iz prvega odstavka tega člena, enkrat letno objavi razpis za vpis in določi roke za opravljanje ravnateljskega izpita.

6. člen

V tretjem odstavku 119. člena se v deseti alineji črta beseda »in«.

Za deseto alinejo se dodata dve novi alineji, ki se glasita:

- »- izvajanje jutranjega varstva učencev prvega razreda in popoldanskega varstva učencev, po končanem podaljšanem bivanju
- izvajanje interesnih dejavnosti v osnovni šoli in«.

drugo delo

7. člen

120. člen se spremeni tako, da se glasi:

» V okviru z zakonom in kolektivno pogodbo določenega tedenskega polnega delovnega časa je tedenska učna obveznost učitelja največ 23 ur, učitelja individualnega pouka in korepetitorja v glasbenih šolah ter učitelja v oddelkih podaljšanega bivanja in v bolnišničnih oddelkih pa največ 25 ur«.

+ 1 u
+ 3 za i

8. člen

121. člen se spremeni tako, da se glasi:

121. člen (delovna in učna obveznost)

V okviru z zakonom in s kolektivno pogodbo določenega tedenskega polnega delovnega časa je tedenska učna obveznost:

- za učitelje splošnoizobraževalnih in strokovnoteoretičnih predmetov največ 21 ur,
- za učitelja slovenskega jezika največ 20 ur,
- za učitelja madžarskega in italijanskega jezika največ 20 ur,
- za predavatelje višje strokovne šole največ 16 ur,
- za učitelje praktičnega pouka in veščin največ 26 ur,
- za strokovne delavce, ki imajo učno obveznost oziroma sodelujejo pri pouku, največ 31 ur.«

po 21 u izobn

9. člen

122. člen se spremeni tako, da se glasi:

»122. člen
(delovna in učna obveznost)

Grimarje

V okviru z zakonom in s kolektivno pogodbo določenega tedenskega polnega delovnega časa je tedenska učna obveznost:

- za učitelje splošnoizobraževalnih in strokovnoteoretičnih predmetov največ 21 ur,
- za učitelja slovenskega jezika največ 20 ur,
- za učitelja madžarskega in italijanskega jezika največ 20 ur,
- za učitelje praktičnega pouka in veščin največ 26 ur,
- za druge strokovne delavce, ki imajo učno obveznost oziroma sodelujejo pri pouku, največ 31 ur.«

10. člen

V 123. členu se številka »30« nadomesti s številko »32«.

PREHODNE DOLOBČE

11. člen

Najkasneje do 31. avgusta 2012 mora ustanovitelj osnovne šole spremeniti status samostojne šole v podružnično šolo, če ima samostojna šola manj kot devet oddelkov, razen če je to edina osnovna šola na območju lokalne skupnosti.

Od 1. septembra 2012 se financirajo osnovne šole iz prejšnjega odstavka v skladu z določbami normativov za financiranje podružnične šole.

Določbi prejšnjih odstavkov ne veljata za osnovne šole z italijanskim učnim jezikom, za dvojezične osnovne šole in za osnovne šole s prilagojenim programom.

Če ustanovitelj ne sprejme akta o ustanovitvi skladno s prvim odstavkom tega člena, ministrstvo ustanovitelja opozori na neskladje in mu določi 90 dnevni rok za uskladitev. Če ustanovitelj po izteku roka ugotovljenega neskladja ne odpravi, se od 1. septembra 2012 obseg sredstev iz državnega proračuna v skladu z 81. členom ZOFVI določa v višini, kot da je status samostojne šole spremenjen v skladu z določbo prvega odstavka tega člena.

12. člen

Ne glede na določbe veljavnih normativov in standardov, ki so podlaga za določanje obsega sredstev šolam z javno veljavnim programom, se od 1. septembra 2012 upošteva, da:

- znaša ura učne obveznosti učitelja v podaljšanem bivanju 60 minut; *+ 10 min*
- se sistemizira delovno mesto svetovalni delavec za 480 učencev, v osnovnih šolah z večjim oziroma manjšim številom učencev pa v ustreznem deležu, vendar ne manj kot 0,25 deleža delovnega mesta in ne v večjem obsegu, kot izhaja iz sistemizacije za šolsko leto 2011/2012;
- se sistemizira delovno mesto knjižničar za 480 do 650 učencev, v osnovnih šolah z manjšim številom učencev od 480 pa v ustreznem deležu, vendar ne manj kot 0,25 deleža delovnega mesta in ne v večjem obsegu, kot izhaja iz sistemizacije za šolsko leto 2011/2012. Osnovni šoli, ki ima več kot 650 učencev pripada dodatnih 0,50 deleža delovnega mesta knjižničarja;

0,23f

- pri sistemizaciji delovnega mesta čistilec v javnih šolah in zavodih se upošteva kot merilo 1000 m² uporabne neto čistilne talne površine. V šoli oziroma zavodu, ki izvaja prilagojen izobraževalni program z nižjim ali z enakovrednim izobrazbenim standardom oziroma posebni program vzgoje in izobraževanja za gibalno ovirane učence oziroma dijake, in v šoli oziroma zavodu, ki izvaja posebni program vzgoje in izobraževanja za učence s težkimi motnjami v duševnem razvoju, se sistemizira 1 delovno mesto čistilca na 750 m² talne hišne čistilne neto površine.

3600

13. člen

Ne glede na določbe veljavnih normativov za oblikovanje oddelkov in vzgojnih skupin v dijaških domovih se v šolskem letu 2012/2013 v začetnih razredih oziroma letnikih in v 6. razredu osnovne šole ne oblikuje dodaten oddelek, če število učencev oziroma dijakov presega normativ za največ dva.

Od šolskega leta 2012/2013 dalje se v domu za učence oziroma dijaškem domu ne oblikuje dodatna vzgojna skupina, če število učencev oziroma dijakov presega normativ za največ dva. Ureditev iz prvega odstavka se postopno uveljavlja z vsako naslednjo generacijo v višjih razredih oziroma letnikih.

14. člen

Vlada RS mora merila za postavitev javne mreže osnovnih šol v skladu z določbo 3. člena tega zakona sprejeti najkasneje do 31. avgusta 2012.

Ustanovitelji javnih osnovnih šol morajo uskladiti akte o ustanovitvi v skladu v skladu z določbo 2. člena tega zakona najkasneje do vpisa otrok za šolsko leto 2013/2014.

Če ustanovitelji javnih osnovnih šol do roka, določenega v prejšnjem odstavku, ne uskladijo ustanovitvenih aktov v skladu z določbo 3. člena tega zakona, se od 1. septembra 2013 obseg sredstev iz državnega proračuna v skladu z 81. členom ZOFVI določa v višini, kot da je skupen šolski okoliš oblikovan.

15. člen

Vlada Republike Slovenije mora akte o ustanovitvi javnih zavodov iz drugega odstavka 28. člena sprejeti do 1. januarja 2013.

16. člen

Minister, pristojen za šolstvo, mora normative in standarde uskladiti z ureditvijo iz tega zakona do 31. avgusta 2013.

OBRAZLOŽITEV

K 1. členu :

Zaradi nujno potrebne reorganizacije javnih zavodov, ki izvajajo naloge iz 28. člena in s tem povezane racionalizacije njihovega poslovanj, se s predlagano spremembo daje Vladi RS pooblastilo, da z akti o ustanovitvi določi javne zavode, ki bodo izvajali z zakonom določene naloge.

K 2. členu:

Zaradi združitve javnih zavodov se ta člen črta.

K 3. členu

Predlagana sprememba bo povzročila racionalnejšo organizacijo osnovnih šol. Povečalo se bo povprečno število učencev v oddelkih. Predviden prihranek v letu 2013 je 1 mio EUR, v letu 2014 pa 5 mio EUR.

K 4. členu

S predlagano spremembo se zmanjša obseg sredstev iz državnega proračuna za posebno financiranje izvajanja interesnih dejavnosti, jutranjega in popoldanskega varstva osnovni šoli. Zaposleni učitelji bodo navedene elemente vzgojno-izobraževalnega dela izvajali v okviru svoje tedenske oziroma letne delovne obveznosti. S časovno omejitvijo izvajanja programa podaljšanega bivanja se posledično zmanjša obseg ur in število sistemiziranih delovnih mest v oddelkih podaljšanega bivanja. Ocenjena višina prihranka na letni ravni znaša 3,7 mio € v prvem letu 11,3 mio € v naslednjih letih.

K 5. členu:

V času delovanja javnega zavoda Šola za ravnatelje je ta zavod izvajal usposabljanje za ravnateljski izpit in izvajal ravnateljski izpit. Ker je z določbo novega 28. člena Vladi dano pooblastilo, da za izvajanje naloge iz prvega odstavka 28. člena ustanovi javne zavode, bo vsebino dela javnega zavoda Šola za ravnatelje prevzel novoustanovljeni zavod.

K 6. členu

Finančni učinek predlagane spremembe je razviden iz obrazložitve k 81. členu.

K 7., 8. 9. in 10. členu

S predlagano spremembo se povečuje najvišja tedenska učna obveznost učiteljev v javnih šolah za eno uro, razen pri učiteljih individualnega pouka in korepetitorjih v glasbenih šolah, kjer se število ur učne obveznosti poveča za 3 ure in vzgojiteljih v domovih za učence in dijaških domovih za dve uri. Ker se v oddelkih podaljšanega bivanja podaljša trajanje pedagoške ure iz 50 na 60 minut, se tedenska učna obveznost ne povečuje. Tedenska učna obveznost se ne povečuje za predavatelje višjih strokovnih šol, ker so višje strokovne šole del terciarnega izobraževanja in je veljaven obseg tedenske učne obveznosti primerljiv z obveznostjo visokošolskih predavateljev. Ocenjena višina prihranka v prvem letu 2012 znaša 3.3 mio € v naslednjih letih pa 12.9 mio €.

K 11. členu:

Predlagana sprememba zaostreje pogoje za organizacijo samostojnih osnovnih šol, ocenjuje se, da se bo približno 24 osnovnih šol preoblikovalo v podružnične šole, kar predstavlja 100.000 EUR prihranka v letu 2012, v naslednjih letih pa okoli 400.000 EUR letno.

K 12. členu:

Predlagana sprememba bo povzročila zmanjšanje števila sistemiziranih delovnih mest oziroma bo posledično privedla do znižanja stroškov za izvajanje programa osnovne šole. Prihranek sredstev se ocenjuje v višini 4,85 mio € v prvem letu v naslednjih letih pa v višini 19,15 mio € letno.

K 13. členu:

S predlagano spremembo se postopno zvišuje število učencev v oddelkih javnih osnovnih šol in vzgojnih skupinah v dijaških domovih. Prihranek sredstev na letni ravni se ocenjuje v višini 1,59 mio € v prvem letu, 5,0 mio € v drugem in 9,0 mio € v letu 2014.

K 14. členu

Določen je rok, do katerega mora Vlada RS uskladiti merila za postavitev javne mreže iz 11. člena z določbo 9. člena tega zakona ter rok, do katerega morajo ustanovitelji javnih šola s spremenjenimi merili (in torej tem zakonom) uskladiti ustanovitvene akte javnih osnovnih šol. Če ustanovitelji ne bodo uskladili aktov o ustanovitvi s predlaganim oblikovanjem skupnega šolskega okoliša, se bo ne glede na to, s 1. 9. 2012 financiranje v skladu z določbo 81. člena ZOFVI izvajalo, kot da je skupen šolski okoliš oblikovan.

K 15. členu

Določen je rok, do katerega mora Vlada RS sprejeti akte o ustanovitvi javnih zavodov, ki bodo izvajali naloge iz 28. člena.

K 16. členu

Določen je rok, da katerega mora minister, pristojen za šolstvo, uskladiti normative in standarde z ureditvijo iz 12. člena tega zakona.

BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

28. člen (javni zavodi)

Razvojno in svetovalno delo v vzgoji in izobraževanju opravljajo:

- za področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega izobraževanja, gimnazijskega izobraževanja, vzgoje in izobraževanja v domovih za učence in v dijaških domovih ter vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, za splošno-izobraževalne predmete pa tudi v poklicnem in strokovnem izobraževanju Zavod Republike Slovenije za šolstvo,
- za področje poklicnega in strokovnega izobraževanja Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje,
- za področje izobraževanja odraslih Andragoški center Republike Slovenije.

Naloge na področju zunanjega preverjanja znanja učencev, vajencev, dijakov in odraslih, določenih z zakoni in drugimi predpisi, opravlja Državni izpitni center.

Naloge s področja šolske in obšolske dejavnosti za učence, vajence in dijake opravlja Center šolskih in obšolskih dejavnosti skupaj z vrtci in šolami, lahko pa tudi drugi zavodi.

Akte o ustanovitvi javnih zavodov iz prejšnjih odstavkov sprejme Vlada Republike Slovenije.

Vlada oziroma lokalna skupnost lahko ustanovi za opravljanje nalog, potrebnih za izvajanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja, tudi druge javne zavode.

29. člen (pristojnosti)

Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje in Andragoški center Republike Slovenije opravljajo naslednje naloge:

- pripravo strokovnih podlag za odločanje o zadevah iz pristojnosti strokovnih svetov,
- spremljanje poskusov in uvajanje novih programov,
- svetovalno delo za vrtce, šole in organizacije za izobraževanje odraslih, ki izvajajo javno veljavne programe, in za delodajalce v poklicnem izobraževanju,
- organiziranje stalnega strokovnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev in ravnateljev,
- pripravo metodologije za pripravo učbenikov,
- druge naloge, določene z zakonom in drugimi predpisi ter aktom o ustanovitvi.

Naloge Državnega izpitnega centra se določijo z zakoni in drugimi predpisi, ki urejajo zunanje

preverjanje znanja učencev, vajencev, dijakov in odraslih, naloge Centra za šolske in obšolske dejavnosti pa z aktom o ustanovitvi.

42. člen (akt o ustanovitvi)

V ustanovitvenem aktu se poleg zadev, določenih z zakonom, uredi tudi notranja organizacija javnega vrtca oziroma šole.

V ustanovitvenem aktu javne osnovne šole se, v skladu z merili za organizacijo javne mreže, določi območje, na katerem imajo starši pravico vpisati otroka v to osnovno šolo (šolski okoliš).

V ustanovitvenem aktu vrtca oziroma šole lahko ustanovitelj, ki je pravna oseba javnega ali zasebnega prava določi, da se bodo vse ali posamezne spremljajoče dejavnosti (računovodstvo, pravno-kadrovske dejavnosti, organiziranje prehrane, vzdrževanje, čiščenje prostorov in podobno) za vrtec oziroma šolo izvajale v okviru služb ustanovitelja. Če se prenesene naloge vrtca oziroma šole financirajo iz sredstev, ki jih ne zagotavlja ustanovitelj, se je le-ta dolžan s financerjem predhodno dogovoriti o načinu plačila prenesenih nalog in načinu nadzora nad namensko porabo sredstev, namenjenih za izvajanje prenesenih nalog.

81. člen (obseg sredstev iz državnega proračuna)

Iz sredstev državnega proračuna se zagotavljajo plače s prispevki in davki ter drugi osebni prejemki na podlagi sistemizacije in zasedbe delovnih mest v skladu z zakonom, normativi in standardi, metodologijo za določanje obsega sredstev na udeleženca izobraževanja ter s kolektivno pogodbo ter plače s prispevki in davki in drugi osebni prejemki za pripravnike:

- osnovnim šolam za izvedbo obveznega programa, dopolnilnega pouka, dodatnega pouka, pol ure drugih oblik individualne in skupinske pomoči na oddelek, programa šole v naravi, podaljšanega bivanja od prvega do petega razreda
- glasbenim šolam za izvedbo programa osnovnega glasbenega izobraževanja,
- šolam in zavodom za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, razen za delavce, ki opravljajo zdravstvene storitve,
- domovom za učence in dijaškim domovom za vzgojno dejavnost,
- poklicnim, srednjim tehničkim in srednjim strokovnim šolam,
- gimnazijam in
- višjim strokovnim šolam.

Sredstva za delavce, ki opravljajo zdravstvene storitve, se zagotavljajo v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki urejajo financiranje na področju zdravstva.

Iz sredstev državnega proračuna se zagotavljajo sredstva za materialne stroške v skladu z normativi in standardi oziroma metodologijo za določanje obsega sredstev na udeleženca izobraževanja ter za investicijsko vzdrževanje in obnovo nepremičnin in opreme:

- zavodom za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami,
- domovom za učence in dijaškim domovom za vzgojno dejavnost,
- poklicnim, srednjim tehničkim in drugim strokovnim šolam,
- gimnazijam in
- višjim strokovnim šolam.

Iz sredstev državnega proračuna se zagotavljajo tudi sredstva za kritje materialnih stroškov v skladu s standardi in normativi za izvedbo osnovnošolskega izobraževanja iz prve alineje prvega odstavka tega člena, in sicer za:

- nadomestila stroškov delavcem v skladu s kolektivno pogodbo,
- nabavo učil in učnih pripomočkov opredeljenih kot drobní inventar,
- potrošni material za pripravo in izvedbo pouka,
- stroške obveznih ekskurzij,

- oskrbo otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v skladu z odločbo o usmeritvi,
- prevoze učencev s posebnimi potrebami v skladu z določbo šestega odstavka 56. člena zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 12/96, 33/97 in 59/2001) ob pouka prostih dnevih in
- prevoze predšolskih otrok v skladu s 15. členom zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 54/2000).

Iz državnega proračuna se zagotavljajo tudi sredstva za investicije v poklicne, srednje tehniške in druge strokovne šole, gimnazije, šole oziroma zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, osnovne šole narodne skupnosti, višje strokovne šole, dijaške domove in druge šole, katerih ustanovitelj je država.

Če je ustanovitelj gimnazije mestna občina, sredstva iz prvega in tretjega odstavka tega člena v celoti ali v določenem deležu zagotavlja mestna občina v skladu s pogodbo, ki jo skleneta mestna občina in Vlada Republike Slovenije.

Iz državnega proračuna se zagotavljajo tudi sredstva za dejavnosti in naloge, ki so potrebne za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja:

- del prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za vajence z učno pogodbo,
- prispevke za invalidsko zavarovanje vajencev, dijakov in študentov višjih šol za primer nesreče pri praktičnem izobraževanju,
- sredstva za pripravo in za subvencioniranje cene učbenikov in učil za osnovno šolo, za šolstvo narodne skupnosti in za izobraževanje pripadnikov slovenskega naroda v zamejstvu in zdomstvu ter Romov,
- sredstva za subvencioniranje učbenikov z nizko naklado,
- sredstva za pripravo in izvedbo mature, zaključnega izpita ter za preverjanje znanja učencev ob koncu posameznih obdobij v osnovni šoli,
- sredstva za razvoj poklicnega izobraževanja in strokovnega izobraževanja, višjega strokovnega šolstva in srednjega splošnega izobraževanja,
- sredstva za izvedbo programa Urada Republike Slovenije za mladino,
- sredstva za raziskovalno, razvojno ter eksperimentalno dejavnost, strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev, informacijsko-dokumentacijsko in muzejsko dejavnost,
- sredstva za strokovna posvetovanja in delo strokovnih društev,
- sredstva za razvoj učne tehnologije,
- sredstva za šolo za ravnateljce,
- sredstva za dopolnilni pouk slovenskega jezika za otroke slovenskih delavcev na začasnem delu v tujini,
- sredstva za zaposlovanje in usposabljanje pripravnikov, za mednarodno sodelovanje, za delovanje šolskih knjižnic in mediotek ter učbeniških skladov. Pogoje uporabe učbenikov šol iz učbeniških skladov s strani učencev in dijakov ter kriterije in višino sofinanciranja uporabe določi minister s pravilnikom.
- sredstva za tekmovanja učencev, vajencev in dijakov ter študentov višjih šol in za posebne oblike dela z nadarjenimi,
- sredstva za štipendiranje za pedagoški poklic in za subvencioniranje šolnin,
- sredstva za mladinsko in za strokovno periodiko ter za subvencioniranje cene strokovne literature,
- sredstva za nagrado Republike Slovenije na področju šolstva,
- sredstva za šolsko televizijo in radio,
- sredstva za razvojno in svetovalno delo v vzgoji in izobraževanju,
- sredstva za obšolske dejavnosti učencev, vajencev in dijakov,
- sredstva za subvencioniranje prehrane za učence, vajence in dijake,
- sredstva za izobraževanje Romov,
- sredstva za mednarodno dejavnost,
- sredstva za učenje slovenščine za tujce, vključene v redno osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje,
- sredstva za poučevanje maternega jezika za tujce, vključene v redno osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje,
- sredstva za sofinanciranje plačil staršev, ki imajo v dijaškem domu hkrati vključenega več kot enega otroka,
- sredstva za podporo izobraževalne dejavnosti v zamejstvu,
- sredstva za delovanje strokovnih svetov,

- sredstva za raziskovalno in inovativno dejavnost učencev, dijakov, vajencev in študentov višjih šol,
- sredstva za obvezne zdravniške preglede dijakov, vajencev in študentov višje strokovne šole zaradi praktičnega pouka oziroma praktičnega izobraževanja,
- sredstva za izvedbo obravnave in postopkov usmerjanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v skladu z zakonom o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami,
- sredstva za prevoze učencev osnovne šole in sredstva za varstvo vozačev, katerih pot v šolo je ogrožena zaradi velikih zverí.

Iz sredstev državnega proračuna se zagotavlja sredstva za subvencioniranje prevozov za vajence in dijake ter študente višjih šol. Sredstva iz državnega proračuna za subvencioniranje prevozov vajencev, dijakov in študentov višjih šol, ki se šolajo v oddaljenosti 5 km ali več od kraja bivanja, se zagotovi tako, da znaša višina subvencije prevoza največ 70 odstotkov, odvisno od socialnega položaja upravičenca, oddaljenosti od kraja šolanja ter možnosti bivanja v dijaškem oziroma študentskem domu.

106. člen (šola za ravnatelje)

Za izobraževanje in usposabljanje ravnateljev in kandidatov za ravnatelje Vlada Republike Slovenije ustanovi šolo za ravnatelje.

Program šole za ravnatelje in vsebino ravnateljskega izpita določi minister na predlog Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje.

Za ravnateljski izpit se lahko prizna tudi opravljen podiplomski študijski program, za katerega Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje ugotovi, da zagotavlja znanja, določena za ravnateljski izpit.

Šola za ravnatelje enkrat letno objavi razpis za vpis in določi roke za opravljanje ravnateljskega izpita.

Postopek razpisa in vpisa določi minister.

119. člen (obseg vzgojno-izobraževalnega dela)

Delovna obveznost učitelja obsega pouk in druge oblike organiziranega dela z učenci, vajenci, dijaki oziroma študenti višjih šol (v nadaljnjem besedilu: učna obveznost), pripravo na pouk, popraviljanje in ocenjevanje izdelkov in drugo delo, potrebno za uresničitev izobraževalnega programa.

Priprava na pouk obsega:

- sprotno vsebinsko in metodično pripravo,
- pripravo didaktičnih pripomočkov.

Drugo delo obsega:

- sodelovanje s starši,
- sodelovanje v strokovnih organih šole,
- opravljanje nalog razrednika,
- organizirano strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje,
- zbiranje in obdelavo podatkov v zvezi z opravljanjem vzgojno-izobraževalnega in drugega dela,
- mentorstvo učencem, vajencem, dijakom in študentom višje šole ter sodelovanje s šolami in visokošolskimi zavodi, ki izobražujejo strokovne delavce,
- mentorstvo pripravnikom,
- urejanje kabinetov, zbirk, šolskih delavnic, telovadnic, igrišč, nasadov ipd.,
- organiziranje kulturnih, športnih in drugih splošno koristnih in humanitarnih akcij, pri katerih sodelujejo učenci, vajenci oziroma dijaki,

- pripravo in vodstvo ekskurzij, izletov, tekmovanj, šole v naravi, letovanj, taborjenj, ki jih organizira šola in
- opravljanje drugih nalog, določenih z letnim delovnim načrtom.

Določbe tega zakona, ki urejajo delovno obveznost učiteljev in drugih strokovnih delavcev se uporabljajo tudi za učitelje in druge strokovne delavce šol in zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami.

120. člen
(delovna in učna obveznost)

V okviru z zakonom in kolektivno pogodbo določenega tedenskega polnega delovnega časa je tedenska učna obveznost učitelja največ 22 ur, v oddelkih podaljšanega bivanja in v bolnišničnih oddelkih pa največ 25 ur.

121. člen
(delovna in učna obveznost)

V okviru z zakonom in s kolektivno pogodbo določenega tedenskega polnega delovnega časa je tedenska učna obveznost:

- za učitelje splošnoizobraževalnih in strokovnoteoretičnih predmetov največ 20 ur,
- za učitelja slovenskega jezika največ 19 ur,
- za učitelja madžarskega in italijanskega jezika največ 19 ur,
- za predavatelje višje strokovne šole največ 16 ur,
- za učitelje praktičnega pouka in veščin največ 25 ur,
- za strokovne delavce, ki imajo učno obveznost oziroma sodelujejo pri pouku, največ 30 ur.

122. člen
(delovna in učna obveznost)

V okviru z zakonom in s kolektivno pogodbo določenega tedenskega polnega delovnega časa je tedenska učna obveznost:

- za učitelje splošnoizobraževalnih in strokovnoteoretičnih predmetov največ 20 ur,
- za učitelja slovenskega jezika največ 19 ur,
- za učitelja madžarskega in italijanskega jezika največ 19 ur,
- za učitelje praktičnega pouka in veščin največ 25 ur,
- za druge strokovne delavce, ki imajo učno obveznost oziroma sodelujejo pri pouku, največ 30 ur.

123. člen
(delovna obveznost vzgojitelja)

V okviru z zakonom in s kolektivno pogodbo določenega tedenskega polnega delovnega časa je obveznost vzgojitelja največ 30 ur vzgojnega dela z učenci, vajenci in dijaki tedensko.

2. Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o osnovni šoli
(Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10 in 87/11)

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona

Zaradi poslabšanja gospodarskih razmer v Sloveniji in napovedi, ki kažejo nadaljnji padec realne rasti BDP v letu 2012 in glede na vmesne pesimistične napovedi Evropske komisije, ki za gospodarstvo EU v letu 2012 napoveduje, da ne bo beležilo rasti, območje evra naj bi v letu 2012 zabeležilo celo 0,3 % krčenje, so potrebni tudi ukrepi na področju osnovnošolskega izobraževanja. Osnovnošolsko izobraževanje, ki ga izvajajo javne in zasebne osnovne šole, ali se izvaja kot izobraževanje na domu ureja Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10 in 87/11 v nadaljevanju: ZOsn).

Predlagani ukrepi na področju osnovnošolskega izobraževanja predvsem zadevajo spremembe Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli. Spremembe bodo usmerjene v zniževanje javne porabe in s tem zniževanje javno finančnega primanjkljaja na vzdržno mejo, kar je ena izmed ključnih prioritete Slovenije v letu 2012. Kljub vsemu so ukrepi take narave, da bodo istočasno okrepili odgovornost izvajalcev in jim tudi dali možnosti za večjo kreativnost.

Spremembe Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli na področju obveznega programa bistveno ne posegajo v pravice otrok. V kar največji meri je bilo upoštevano izhodišče študije OECD (2010), pa tudi dokumenti Evropske komisije (2007) ki opozarjajo na nekatere ključne izzive sodobnih družb in jih predlagane spremembe ne zanikajo:

- dvigniti izobrazbeno raven prebivalstva in usposobljenost delovne sile,
- preseči težave, ki jih povzročata demografska slika (staranje populacije),
- oblikovati ustrezno inkluzivno politiko za imigrante ter predvsem,
- preseči socialno polarizacijo – povečevanje neenakosti in revščine (pri določenih delih prebivalstva), zmanjšanje socialne mobilnosti in, za Evropo visoko, stopnjo otroške revščine.

Še vedno ostajamo na izhodiščnem stališču, da mora slovenski šolski sistem v čim večji meri zagotoviti pravičnost šolskega sistema, ki se kaže tako v dostopnosti znanja kot tudi zagotavljanju ukrepov za tiste, ki izhajajo iz učno ne vzpodbudnega okolja. Razreševanje teh vprašanj je še posebej pomembno prav na področju osnovnega šolstva

2. Cilji, načela in poglobitve rešitve predloga zakona

Predlog zakona ne uzakonja posebnih načel, temveč sledi načelom finančne konsolidacije državnega proračuna, tako da se sprejmejo posamezni ukrepi, s katerimi se zniža javno finančni primanjkljaj.

2.1. Cilji predloga zakona so:

Cilj zakona je, da z ukrepi, ki jih prinaša, pripomore k znižanju javne porabe ter z nekaterimi sistemskimi rešitvami še poveča avtonomnost pedagoškega dela in odločanja. Ob tem pa je največja pozornost namenjena zagotavljanju pogojev za optimalen in uravnotežen razvoj posameznikov. S spremembami in dopolnitvami ZOsn želi zakonodajalec uvesti zgodnejše poučevanje prvega tujega jezika od prvega razreda dalje in poučevanje drugega tujega jezika kot neobveznega izbirnega predmeta od četrtega razreda dalje. Šolam oziroma pedagoškim delavcem se daje širša kompetenca pri izvajanju diferenciacije pouka. Nacionalno preverjanje znanja se uvede kot obvezno v šestem in devetem razredu. S spremljanjem rezultatov bodo dane možnosti za uporabo rezultatov pri spremljanju kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela in izgrajevanje drugačne kulture preverjanja ter pravočasno diagnosticiranje doseženega znanja učencev z možnostjo uporabe teh rezultatov za analizo in ukrepanje za izboljšanje kakovosti znanja učencev. Pri tem je posebna skrb namenjena učencem priseljencem iz drugih držav.

2.2. Načela predloga zakona

Načela zakona so večanje kompetenc strokovnih delavcev, načelu enake dostopnosti znanja za vse učence in večanje odgovornosti celotnega sistema ob krčenju sredstev javne porabe. Pri pripravi novele je zakonodajalec upošteval načelo racionalnosti in postopnosti, saj se bodo predlagane spremembe uveljavljale postopno, po predhodno izpeljanih pripravah.

2.3. Poglobitve rešitve zakona